

Erster Jahrgang No. 8.

Hidalmás, 25. Maj 1899.

פרייטאג 50 קרויצער
אויפגעצויגט 10 סומע

דאס צווייטע מאל ערשיינט זיך דער
טום 2 קרויצער דאס דריטע מאל אונד
ווייטער זייערע ווארטן טום 1 קרויצער.

קול מבשר

אויסגעהרליכער בעריכטערשטאטמער אונד
פערמיטלער פֿיר

קהילות ושוחרים לעהרער מלמדים בחורים
(ש) סופרים רבנים.

צוועקטוועק אונד פֿראנטוועקטוועק רעדאקטאר
יצחק בן ציון וויינשטיין

ערשיינט יעדען דאנערסטאג

אדרעסע :
„Kól Mvászér“ Hidalmás.

פרייטאג : 50 קרויצער
אויפגעצויגט 10 סומע

קאנקורענץ אונד אפצוועקטוועק זייערען פֿיר
ווארטן בעריכטען דאס דריטע מאל
ערשיינט זייערע ווארטן טום 3 קרויצער

לשאל יצחק בן ציון הישוחט כאתה הנבלות והשב ואתה
תחרישוק הלא תדעו נסיון השוחט בכל עת ובכל שעה
ובכל פסיעה ופסיעה אף גם אם יושב בשלוח ובכבוד
ואיך אתם רואים ושותקים בראותו בצרה ובצוקה נרדף
כמיץ מפני רוח? —

יאמר נא ישראל ואמרו אתם האין זאת הילול
כבוד התורה, כי השוחט אשר גם הרב בעצמו תולה בו
נשמתו לאכול מובחה על לא חטא ועל לא דבר ופעמים
רבות עבור ישראל ותמימות דרכו ורחוק מלהמי בכלב
לחוף והוא גבר אין אילו ועווב ונעווב בלי מושיע
ואתם תעמדו על דמיו כי תוכלו להושיע
אם תהפצו אך על פי הרוב אינכם רוצים
פעם מפני השלום ופעמים מפני הכבוד
ועל הרוב יש לכם נורוין אין אונגארן אונד קיון חוקה
אינגליהרם ועתה שאלו נא את עצמכם חוקבלי תרוצים
האלו לפני הקב"ה? — האין זה הילול כבוד התורה?
האם אתם סוכרים כי הילול כבוד התורה לא ישיך רק...?

ועתה לבו וראו כבוד המטבחים אל הקצב על פי
הרוב מה שיעשה עם השוחט לפעמים בחצות הלילה כי
יגיד "טרפה" החריפות והבוונות מהקצב ומכל הקהל —
ואם ישחוט טרפה תרנגול מה יש לו לשמוע מכל אשה
ומכל שפחה ואמה ואם ותפלל בבוקר והשפחה צועקתו
לשחוט ואינו הולך מה ועשה בו ובמהו תנות צרות לא
נוכל כי מחול הים רבו זום זום חדישים לבקרים על לא
אשם יאספו עליו מחלוקות ושנאות והרב שותק בו לא
יתן כבודו למרמס להתערב בריב לא לו
השוחט נפשו עליו תאכל ולבו עליו דני דאמור : ראה
נא יושב בשמים! אם הרב השחזיק
תורה/ אינו בא לעזרו בעת הזאת אל
מי אצפה לישועה. — ובכן עולם כנהנו נהמ כל
שקץ ובלוער דן על השוחט אשר לעבדו והשבה ואיך
יוכל השוחט לעבוד עבודת השם כבלבבו? — האם לא
יושאל שאלה זאת כיום בא פקודת כל בשר?
וחוץ מזה ומכל אלה שהוא לא על פי דין ולא על פי

בקשה ודבר אמת אל גאוני וצדיקי מדינתנו /
בשם חותמו של הקב"ה הוא האמת, אבקש מכם
לשקול דברי אלה בפלס ושר ומאזי צדק כי כל אשר
אנכי דובר הוא טמון בלב רוב שוחטי מדינתנו אך כי
ייראו להגיד בפה ואנכי לא בן עמדו אשר על לבי
אדבר.

מורי ורבותי! במרם כל אבקש מכם אל תפנו אל
דברי שוא ודוברי כזב קנאים אשר פגעו בו ושימוני
כמהרהר ריב בין הרבנים ושוחטים וקהילות — והיוני אל
דברי גראסבערג רעדאקטער דער אללג' יודי צייט, —
אל תחשידני ואל תחשיבני כמבזה ורומס מחזיקי
תורה, אבני דעו נא וראו כי רק אמת אדבר בתם
לבני בלתי חקף להו דיל כבוד התורה
ומתווקיה וללה שיהיה לבל תהי' כבוד התורה
מחולל בעת הזאת ענה ובלתי ספק אצלי כל אוהב ישר
יודה לדברי וצדיקי לאמור "אמת" —
ועתה שמוני נא הדברי!

הלא כל ישראל יודעים אשר כמעט כל דתי יהדות
עומדת על הרב והשוחט. — הרב בראש ישיבה —
והשוחט על עבודתו יש מור. ועל זה נתנה תורה
בה בין הרבנים לנסות שוחטיהם אם מעשיהם מעשי
אומן לא נתרשלו בודיהם ואם לימודיהם ערוכים ושגורים
בשפתותיהם ולא יצאו מוכרונותיהם וגם אם לא
קל קרו אשוריהם ואך למותר להגיד כי כל אשר
יהפוך לנגוע בדברים האלו או לדבר טרה אף על אחת
מאלה למין ואפיקורם וקישב כי לא יאמין בתורתנו
הקדושה.

ועתה רבותי! ה"ו לא על תוכחה באתי אך להוכיח
אשר יראה כל הרואה כי דבר אמת בפי — ומרבנים
צדיקים המפורסמים לא אדבר, אך מרבנים הקטנים אשר
רבו בעת הזאת במספרם וכך בחותיהם יחפצו להרגיש
בהשוחט ג"כ לא אחריש. —
וזה יצא ראשונה. מורי ורבותי! איך לא תראו
ואיך לא תבינו מנהג רע הזה במדינתנו אשר בלתי ספק

שמעלרען

אין Abaly Szántó איזט דיא שמעלרע איינעם
ערשטען שוחט ובנדק'ס צו בעזעמצען, געזוכט ווירד
טיכטיגער בייל תפלה, געהאלט 3—10 גולדען וואכענדליך
וואהונג בעדייטענדע נעבענאינקאממען. (ארטהאדארס
פראגע פארטראג בערופענע, שפעזען אקצעפטירטען.
אין נאוואק (נייטרא-ערא קאמ) Nyitra-Novák ווירד
איינ שו"ב ובעל תפלה געזוכט פראפארט — געהאלט 7
גולדען וואכענדליך, שפעזען אקצעפטירטען (ארטהא-
דאקס)

אין Tapió Györgye איזט וועגען שמערבעפאלל דיא
שמעלרע איינעם שו"ב (פארטשריטט) צו בעזעמצען
געהאלט 6 f וואכענדליך וואהונג אונד גאנצע שחוטת
פראבא בערופענע, שפעזען אקצעפטירטען.

אין סאלאנטהא ביא גראסווארדיין (שטאטוס-
קווא) איזט דיא צווייטע קאנטאך שמעלרע שו"ב וואהונג
האלבער שחוטת צו בעזעמצען. (Nagy Szalontha) אקצעפטירטע
ביז 15-טען מאי איינצווענדען רייזע שפעזען אקצעפטירט.
אין קאבא (ארטהאדאקס) איזט אש ערשטען
סעפטעמבער איין טיכטיגער בעל תפלה שו"ב
וקורא מיט דען יאהרעס געהארט 400 גולדען אוי וואהר
נונג. פראבע בערופענע, שפעזען אקצעפטירטען.

נעבע בעהאנט!

דאס קאממענדע וואכע קיין בלאט קול מבשר
ניכט ערשיינט ווירד ווייל אף מיט מייער איבערווער-
לונג צו טהן האבע ווערדע. — דיעס צו ערזעמצען
זענדע אף יעצט מעהר אלס איין דאפעלטעס בלאטט
אונד ביטטע מיך נור מיט אייערער פרענומערציאנעם
געביהרען אונד מיט פערברייטונג דיעזעס בלאטט
טעם צו אונטערשייט צען זאקענט איהר דאנן
זיכער רעכנען דאס אף אים אייערער אונטערעססע
עהער טרייאפעטען ווערדע, דען דער אמת דארף
ניכט אבגעשוואכט זיין. —

איינ טיכטיגער מענש —
צו יעדען בראש געאינגעט, דער לה"ק, אונגאר-
רישען דייטשען שפראכען אין ווארט אונד שריפט מאכ-
טיג זוכט פאסענדע אנשטעל לונג.
דיא איבריגען אן מיר צום פראפענטליכען איינ-
געזענדעטע אונגאנען ווערדען ערסט נאכסטענס ערשיינטען
דער רעד.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő
Weinstein Béni, Hidalmás.

Druck von Kohn et Kleia, Munkács.

ובכבוד בעזעמצען קאנן ניכט מעז פנים זיין דען אמת
אפען צו געשמעהען וויא אינד מיט וועלכען רעכט
קאנן גאר פערלאנגט ווערדען פאן דען שוחט אום 12
אוהר נאכטס אין דיא שראכטברוקקען, פאן דיא קצבים
זא אפט זיין לעבען בעדראקה, דאסס ער מעז פנים
זיין זאלל צו זאגען טרפה? קורין אף געבע אויף, דיעזע
פראגע פאר דער גאנצען וועלט, ביטטע מיר איינען
תרוין צו שרייבען אף ווערדע עם פראפענטליכען
דען עם איזט איין מצוה דן צו זיין יעדען מענשען לבק
זכות איבערהויפט איינען רב, וואסס זאלל אף אבער
מאכען ווען מיין דוממער שכל זא וואסס ניכט בעגרייפט
אף בלייבע ווייטער נור אויף הוממעל שויענד מיט
טהראגען ביטטענד אא ד' הושיעה נא?

אונד דאנקע אף דיר לעבער פאטער אין הוממעל
דאס דער רב קיין שוחט וואורדע, דען גאט ווייסט
וויא פיעל ער געגען דען קצב ניכט מעז
פנים זיין קאננטע. וכל מה דעביד רחמנא לטב
עביד, —

יעמער יונג

הרב המאוה"ג ר' יהודא סופר בן הרב הגאון
המפורסם מפקש ש' וואורדע היער אים ביא זיין פאן
נאהע אונד פערנע היעהער לכבוד זייער אנגעלאנגטען
דעפוטאציאנען נאך דעם זעלבער איינע געלונגענע
אנטריטס דרשה אונטער אלל' ביפאלל אבהיעלם אין
זייען אמטער מיט פריידע היינין געזעמצען יהו רצון ער
זאלל זיין דארט ווא מאן ברויך איין עז כנמר ער זאלל
מענען מעז פנים זיין אונד זאלל דיענען הקב"ה בלב
נפש מן. —

בריעף האסמען

עטש קא — קיש מאדיא — ניכט געזאגען —
נ' שאראש — איהר בלאטט קאמטט מיר צוריק
(Ismeretlen) "אישמערעטלען" דער פאסטמיניסטער
קאנן זיא ניכט, געהען זיא צור פאסט אונד מעלדען זיא
איהרע אדרעססע אן. — (ד' ה' ווען זיא דיעזעס
בלאטט ערהאלטען ווערדען — האטס עג. דאנקענד
ערהאלטען ווירד ערשיינען. וועגען מאנגעל
אז הויס איבריגע אנפראגען נאכסטענס —

אונטערעסאנטעס

גוט צו פערקויפן
איינ גוט 253 יאך (100 וואלה, 12 גרינד מיט געבויר-
דען 5 נייא געפאלאנצטער וויינגארטען א' ז' ו' וועגען
שמערבעפאלל מיט גוטע בעדינגונגען לייכט צאהלברער
ראטען פיר 30, 000 דרייסיג טויזענד גולדען צו פער-
קויפען — עווענט' אויך בילליגער —
אדר' אז דיא עכספ' דיעזעס בלאטטעס

יושר לא על פי תורה ולא על פי יראה, אינני מבין ובאין אופן לא יוכל לבני להשיג תמחלו לי רבותי כי הציקתני הווי — לאמור מפורש — האכזריות הגדולה, לראות איש ובני ביתו לפעמים הו' או מ' נפשות נהרפים מלחמם והרב אשר יוכל להושיע רואה ושותק.

ואל תאמרו לי כי הרב אין בכחו — כי התירץ הוה לא יקובל לפני שום בר דעת, ובכ"ד של מעלה בודאי לא!

ועתה מה הועילו הכמים בתקנתם, לקוח איש ירא ד' מרבים, ויהי' אומן באומנתו, וידע דינים, לשוחט, אם כאשר בא לחיות שוחט במקומו יאספו עליו צרות אשר לא יוכל לשמור עבודתו? האם הושהט לא אנוש הוא ואין רוח בו? —

ועתה מורי!

אנכי היודע מכאוב לב השוחטים, יודע אנכי כי מלבם אדבר לבקשכם במקום הזה (ועוד ידו נטויה גם למקום אחר) אל תשנו עוד! ואל תמעלו מעל! בהכה אשר נתן לכם וביריכם תורתנו הקדושה, עמודו נא לימין השוחט בכל צרותיו, אשר עליכם המצוה, ודעו וראו כי המוצר להשוהט לא לו לבדו מוצר אך לכל הקהל כי אם השוחט אבר השקני והדותו, ואין עוד לו בצרתו ומרה לו גורלו ונחלתו, אך ירגיש בהסבין טובתו ופגמתו, אף אם יהי' כיוסף בצדקתו — וגם הרפה הוא להרב אשר תולה באמונת השוחט נשמתו, להחזיק אותו כעבדו וכאמתו ואם בה תהי' ירום כבוד התורה ועובדיה, ואהבת הרב להשוהט, ואהבת השוחט להרב, ואין לך דבר גדול מזה, וכל אשר תחפצו ותעשו תצליחו.

דברי אלה המדבר מקרב לב, ומבקש אמת ואשר ידבר עוד ולא יחרוש בעזה"י עד אשר ישקיף וירא ד' ויתן בלב העולם ובהרבים להרים קרן השוהטים בכלל והוא הוא קרן התורה.

יעב"צ ו"ש.

וואס אין הידאלמאש פֿאַר געהט!

קהל עדת ישראל דק"ק קרית הידאלמאש זאמט דען ראש אן דוא שפיטצע געהען הערומס מיט לאנגע נאזען 4-5 מאד ווארדע אן מיר שלוחים געשיקט דאסס וויר זיך צוריקן אויסאייניגען זאללען — דען אין דיא ריכטיג קייט וויססען זייא זעלבער אויך ניכט ווארום זייא מיך געקנידיגט האבען, יעדער פֿרעמדע דער מיט איהגען שפריכט שטוינט! — קיין איינציגער קאנן אויף מיר עטוואס וויכטיגעס פֿערשוידען פֿינדען אונד איזט דיא גאנצע געשיכטע איהגען לייך דענן עס וואר בלאָס מפני רוח שמוט דאסס דער שוחט זא העראבגעזעהן איזט דאסס איהם צו קינדיגען ברֿאָדלאָן צו מאכען וועגן אויך

פֿיר גאהר ניכטיס קיין פֿערבראָכען שיינט.

אונד איך קאנ'ס ניכט מעהר גוט מאכען, דענן איך ווייסס דאס אין דיעזער גאנצע געשיכטע אללעס אללעס נור הרב שולד איזט! — האָרעט אונד שטוינעט! לאכעט אונד וויינעט! — מיט הרב משה וואר איך זאָ גוט זאָ אין פֿרעידען וויא עס זיך נור אס בעסטען זיין קאנן. — איבערהויפט האבע איך הרב מהודאלמאש גלייך ערקאנט, (כיטטע אנצור פֿראגען ר' ישראל האָזענפֿעלד אין מענאָטישאט דאסס איך איהם גלייך בייא מיינעס אקצעפטירען זאגטע אללעס וואָרע ליידענטליך נור פֿאַר הרב פֿירכטע איך) — נור ליענט דיעס זשאָהן אין זיינער נאמור שוחטים צו בייססען (ניב טאגס נאך דער קונדונג האט פֿיר קהל איין אקערער שוחט געשאכטען אונד הרב האט זיינע עופות צו מיר צו שאכטען געשיקט, —

ווער מיר ניכט גלויבען ווילל זאלל אנפֿראגען הרב הג' מקלויזענבורג אויס וועלבער אורזאבע ר' זימל שו"ב אויס זשאַמבאָר פֿאַן הרב הויאויסגעביססען וואורדע, — ווער נאָך ניכט גלויבען ווילל פֿראגע את הרב הצדיק מבאנפֿיריהוואָד ווארום ר' פנחס אויס קוועפלאָן זייט יאהרען געביססען ווירד ביו ענדליך פֿאַריגע וואָבע הרב מהודאלמאש גאנץ איינפֿאַך איינען אנדערן שוחט אויף זיינע שטעללע שיקקטע — יענער געהט הערום פֿאַסטענר לאָאָן — קורטיץ עס ליענט אין דיא נאמור. — זאָ איזט'ס אויך ערגאנגען מיט ר' יודא שו"ב געגענוואָרטיג אין זשיבו — בהנה ובהנה.

נז וויא קאנן איך מיינע עהרע צוריקן אנפֿער טרויען וואָהער בין איך זיכער דאסס איך מאָרען נאָך איינען פֿיר הרב געפֿעלליגען הלך מאכען קעננען ווערדע. — איבערהויפט האט הרב משה איין רעבעצין אויך אונד איינע טאָכטער אויך, פֿאַן וועלבע איך ניכט אינבלאטט מעהר ערוועהנט דענן דיעס איזט צו קליין — זאָנדרען איינע עקסטרא אויסגאבע אייז איין שעהנעס ביבעל לזכרון לדורי דורות דרוקקען ווילל — דאסס יעדער איינזעהע פֿאַר וועס איין שוחט קניען אונד ביקקען מוסס אונד נאָך זאָ אויך ניכט נענוג גוט איזט.

איך האבע זשאָהן צוויימאל דיא געמיינדע צום דין תורה אויפֿגערופֿען, זיא פֿירכטעט אבער דענן דער דין תורה ווירד מיר אורטהוילען געלד ענטשאַדינג — איך קאנן אבער פֿאַן דיעזען פֿאַסטען אָהנע דין תורה ניכט ווייבען דענן איך בין פֿערשולדעט, אונדימי נוראיים וועלבע פֿיר יעדען שוחט דאס צוקקערגעבאָקק פֿיר דאס גאנצע יאהר איזט איך מעהר ניכט פֿערוועקען ווערדע דענן קיין שוחט ווילל איך ניכט זיין (ליעבער איין רעדאקטער למובת השוחטים).

עס שטעהט וויא איך פֿערנעהמע אויך נאָך עטוואס אין שפיעל, דאסס דיא בויז יעצט אויסגעביססענען צור צייט וועגן איין דין תורה מיט מיר זיין זאללמע

אויך זיא אויפֿטרעטען וואָללען. — קורטיץ איך ראמעה דורכאויס ניכט פֿיר קיינען שוחט ביו דיא זאכע ניכט געשליכטעט זיין ווירד (איך האפֿפע, ניכט מעהר לאנגע) — צור פֿראָבע, פיעל ווענר גער זיך אקצעפטירען צו לאססען.

אויפֿרֿוּף אן דיא פ. מ. אכאננעמע

אל תשעו בדברי הבל דיא אללגעמיינע יודישע צייטונג וועלבע אויס גער שפּעטס אינטערעסעט ניכט גערן זעהט נאָך איינע יודישע צייטונג ניכטאינמאר קול מבשר — שרייכט דאס מ'יין בלאטט קול מבשר שמוציג איזט, ריכטיג וואהר, זאָפיעלע איך פֿאַר מיינע אייגען פֿאַן דיא פֿער זענדעטען קול מבשר נאָך געזעהן האבע, ווארען אללע שמוציג, דען יעדעס בלאטט וואורדע פיעל לייכט פֿאַן 100 פֿערסאנען געלעזען, אונד וואורדע איינער שמוציגט נון איך בין אי"ה ובעזרתו ענטשלאָססען גאהר קורצליך דען קול מבשר מיט טאגעסנייאיינקייטען אונד געשעפטסאנגעלעגענהייטען אונד ניכט אויס הידאלמאש ערשיינען צו לאססען, איך פֿירכטע אבער דאס דאנן דיא אללג' יודישע צייטונג גאהר צו זיכער בלייבען ווירד — (וועלבעס איך באמת ניכט ווינשע, געבע הקב"ה פֿיר יעדען צו עססען — אויך פֿיר דיא יעניגען וועלבע בייססען.) — אונד איהר שוחטים טראכטעט דאפיר דאסס עהער דער קול מבשר צוועקן פיהרענד איינגעשמוציגט ווערדע. — דען איך בין ה'י ניכט ערמירעט ניכט ערשאַפֿט אדרבה, עס געהט ב"ה זעהר גוט, דער אמת וואורדע ריכטיג אין דיא ערדע געשיססען, עס איזט אבער יעצט פֿריהלינג, שפֿראָטצטע זעהר שנעלל צוריקק אויף, אונד ווירד אי"ה גאר קורטיץ לך בליהען אונד געדיהען. — בן יהו רצון אמן. —

ואליכס אהובי ידידי ורעי! אונד באמת כבי דברי תנהומים וברכותיכם המה היו לי לצרי ומרפא, טוב טוב באו לי ועשו לי מאוד מאוד, לערך מאה מכתבים מלא ברבות, ובקשות שלא אסוג אהור אשר קבלתי, מאוד מאוד אהוו לבבי, בכתי בדמעות מתוך רוב שמחה אשר ראיתי יידיים נרעים אהבתי כבבת עפעפיהם אשר לא ראיתי אותם ולא המה ראוי כי אם במרָאָה (אין שפיענעל) של האמת.

ועתה אהובי וידידי! איך פֿערויבערע אויך שלא אסוג אהור מפני כל — וכל דברי אהור לא ישיב רוקם דאסס איך ניכט פֿירכטע אונד ניכט רעטורירע זאָ לאנגע איך נור אטהמען ווערדע.

איך וואר בערייט דאס מין בלאטט וועלבעס אויף באוים דעס אמת גענרינדעט איזט, פֿאַן שקר פיעל צו ליידען האבען ווירד, ביזעהר ברוך השם האט עס ניכט געפֿיהלט זייט דען ער שיינען דעס זעלבען

איזט ב"ה אויסער אסרו חג פסח ואסרו חג שבועות קיין איינציגער טאג נאָך פֿאַראיבער אן וועלבען קיינע פֿרישע אבאָננענטע קאָממען זאללעט

עס עקסעסטרט קיין קאָמראַט אין וועלכען דער קול מבשר ניכט אבזאטין פֿינדעטע אונד ווירד ערסט יעצט מיט ערפֿרישטער אונד נייע קראַפֿט בעזחי ארבייטען ביטטע נור דאס פֿערטויען ניכט צו פֿערלייערען איך דאנקע אויך אבערמאלס פֿיר אייערע גליקק ווינשע. (דער רעדאקטער)

ב"ה

איינזענדעט

פֿאַרשטענען פֿאַן נומ' 7 (ביאלאג)

אין Vésztó קאמראַט ביזאָר איזט צווישען דען דארטיגען שוחט אונד איינען בעל בית (ווענען איינען ארדינאָרען צוג דעס לעצטערן) איינע מחלוקה ענטשאַנדען פֿערמוטליך ארמעטע דיעזעס וויא געוואָהנליך, זייטענס דעס בעל הבית אין איינער אנפֿערזענדיגען וויזע אויס, וואָהל דער שוחט זוכטע דען שלום וויא איין יעדער ירא שמים אבער אין אהור מתדבק בברוך, דער אהור ווילל דען פֿרעידען ניכט, אונד זאנן נאָך ראבע.

דער שמן האטטע זיינען שפיעל אונד זיין ווייב ענטבונדעטע איין בן זכר, מיינען קרויצער ווירד ער ניכט ערלעבען צו זעהען שריע דער בעל בית אין דיא גאסען, דא דיעזע לייטע דען משועבד בעזידעלן, בענגיטען זיך ניכט אין איהרעס אָרט זוכטע ער אויך דיא נאכבאר געמיינדען אויף, ער קאס אויך צו מיר אונד טרוג מיר דאס מהל'שאַפֿט אן, איך וויזע דאסס עהרען פֿערטויען מיט דען ווארטען צוריקק, דאסס מהדלך נאָי להברך לאתעבה, וואס מיר ניכט שמעקקען ווירדע טהוע איך אויך מיינען נאָכסטען ניכט, איבערהויפט ווא דירעקט נור האבע גענען איינען חבר אויסגעאיכט ווירד אונד אויספֿיהרען ווילל

ניכט זא דאכטע דער קרויש טארזאָנער שוחט איהם קיממערטע דיא לאנע אונד דער בויזן זיינעס חברים ניכט, איהם קיממערטע אויך ניכט דאס דאדורך זיין חבד געלד שאדען האט, אויך ניכט דאסס ער דאדורך צור איינער נייען אנפֿערזענדיגען מחלוקה הויס ניכט, מיט עקסקווע אונד התירים בעשווינדעלטע ער זיינען אייגענעוטיגן אויסבייטעטע חבד דיא ער צו זיינען

וואס איזט דער ענדע זאלבען שפיעלעס? דער בעל בית טרואומפֿירטע דען היימישען שוחט היים געצאלט צו האבען, אונד איין פֿרעמדער חבד באַט זיינע האנד ווענען איינע לוספיעג גולדען, זיינען אייגענען ברודער מבוה צו זיין שמערצט דיעס ניכט דאפֿעלד

איז אמת